

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (hierna: Wet BIG) heeft als doel het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de beroepsuitoefening op het gebied van de individuele gezondheidszorg. Daartoe worden onder meer eisen gesteld aan de opleidingen tot beroepen op dat gebied en worden de deskundigheidsgebieden van de betrokken beroepsbeoefenaren omschreven. Voor beoefenaren van een in artikel 3 van de Wet BIG genoemd beroep (een zogenaamd registerberoep), zoals de orthopedagoog-generalist¹, geldt het voldoen aan de gestelde opleidingseisen als de belangrijkste voorwaarde voor registratie. In dit besluit zijn de eisen opgenomen waaraan opleidingen en opleidingsinstellingen waarvan de diploma's toegang geven tot het BIG-register van orthopedagogen-generalist, moeten voldoen.

Opleiding

De orthopedagoog-generalist is deskundig in het verrichten van onderzoek en diagnostiek en het behandelen en begeleiden van zich in een persoonlijke afhankelijkheidsrelatie bevindende personen met leer-, gedrags-, en ontwikkelingsproblemen (artikel 33c van de Wet BIG²). Voor inschrijving in het register van orthopedagogen-generalist is vereist het getuigschrift waaruit blijkt dat de opleiding tot orthopedagoog-generalist met goed gevolg is afgerond. Dit getuigschrift is afgegeven door een aangewezen opleidingsinstelling (artikel 2).

Een voorwaarde om tot de opleiding tot orthopedagoog-generalist te worden toegelaten, is dat de student een universitaire masteropleiding pedagogische wetenschappen, psychologie of gezondheidswetenschappen heeft afgerond (artikel 6, eerste lid). Het is mogelijk dat het curriculum van de voor de toelating noodzakelijke opleiding niet voorziet in de onderdelen klinische vaardigheden op het gebied van de psychologie of de pedagogiek of dat een klinische stage (artikel 6, derde lid) daarvan geen deel uitmaakt. Is daarvan sprake, dan zal de betrokkene via een proeve van vakbekwaamheid moeten aantonen dat hij deze onderdelen beheerst (artikel 6, tweede lid).

De opleiding tot orthopedagoog-generalist bestaat uit theoretisch en praktisch onderwijs en het opdoen van werkervaring (artikelen 3 tot en met 5). De opleiding is zodanig ingericht dat de orthopedagoog-generalist alle facetten van het vakgebied beheerst en daarmee beschikt over de op grond van de Wet BIG vereiste deskundigheid. De opleidingseisen die in dit besluit zijn vastgelegd, vormen een minimum waaraan moet worden voldaan om voor registratie als orthopedagoog-generalist in aanmerking te komen.

---

¹ Zoals voorgesteld in het bij koninklijke boodschap van 22 november 2018 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten en de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg in verband met de invoering van de Wzd-functionaris ([Kamerstukken 35087](#)).

² Zoals voorgesteld in het bij koninklijke boodschap van 22 november 2018 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten en de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg in verband met de invoering van de Wzd-functionaris ([Kamerstukken 35087](#)).

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

De eisen die aan het theoretisch en praktisch onderwijs worden gesteld, zijn in overleg met de Nederlandse vereniging van onderwijskundigen en pedagogen (hierna: NVO) tot stand gekomen.

Opleidingsinstelling

Als gezegd is inschrijving in het register van orthopedagogen-generalist alleen mogelijk met een getuigschrift van een aangewezen opleidingsinstelling. Een opleidingsinstelling wordt voor een periode van vijf jaar aangewezen door de Minister voor Medische Zorg (hierna: MZ). Aanwijzing is alleen mogelijk indien de opleidingsinstelling de eisen van het besluit naleeft (artikel 7, eerste en tweede lid). Alvorens de minister tot aanwijzing overgaat, kan hij advies inwinnen. In artikel 8 is - kort gezegd - vastgelegd dat een opleidingsinstelling voor orthopedagogen-generalist het onderwijs zoveel mogelijk op de wijze van een instelling voor regulier hoger onderwijs organiseert.

De Inspectie gezondheidszorg en jeugd (hierna: IGJ) is belast met het toezicht op de opleiding tot orthopedagoog-generalist.³ Door de aansluiting bij het regulier onderwijs wordt het toezicht vergemakkelijkt. De IGJ kan voor het toezicht immers gebruikmaken van kaders die gelden voor het toezicht op het reguliere hoger onderwijs.

Overgangsregeling

Personen die reeds voor de inwerkingtreding van dit besluit als orthopedagoog-generalist werken, komen op grond van de reguliere wijze niet voor inschrijving in het register van orthopedagogen-generalist in aanmerking. Zij hebben immers geen getuigschrift van een aangewezen opleidingsinstelling. Voor deze personen is daarom voorzien in een overgangsregeling (artikel 10). Op grond van deze regeling wordt het bezit van bepaalde getuigschriften en bewijzen, gelijkgesteld met het bezit van een getuigschrift waaruit blijkt dat een opleiding tot orthopedagoog-generalist van een aangewezen opleidingsinstelling is afgerond. Hiermee is inschrijving in het BIG-register van orthopedagogen-generalist mogelijk. De overgangsregeling kent twee varianten.

In de eerste plaats is inschrijving in het register van orthopedagogen-generalist mogelijk voor diegene die in het bezit is van een getuigschrift waaruit blijkt dat een aangewezen universitaire opleiding is afgerond én een getuigschrift waaruit blijkt dat vóór 1 januari 2023 een daartoe in het besluit aangewezen opleiding tot orthopedagoog-generalist is afgerond (artikel 10, eerste lid).

In de tweede plaats is inschrijving in het register van orthopedagogen-generalist mogelijk voor diegene die in het bezit is van een getuigschrift waaruit blijkt dat een aangewezen universitaire opleiding is afgerond én een bewijs waaruit blijkt dat de betrokkene op het moment van inwerkingtreding van dit besluit is ingeschreven in het register van orthopedagogen-generalist van de NVO (artikel 10, tweede lid). Deze tweede mogelijkheid staat tot één jaar na inwerkingtreding van dit besluit open. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat de instroom van diegenen die reeds voor de inwerkingtreding van dit besluit als orthopedagoog-generalist werken, vlot verloopt.

Bij het opstellen van de overgangsregeling heeft het belang van de volksgezondheid steeds voorop gestaan. De regeling is zo ingericht dat alleen personen die beschikken over de voor een orthopedagoog-generalist vereiste deskundigheid, kunnen worden gelijkgesteld met orthopedagogen-generalist die een opleiding van een aangewezen instelling hebben afgerond.

---

³ Artikel 86 van de Wet BIG.

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

Periodieke registratie

In de toelichting bij het bij koninklijke boodschap van 22 november 2018 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten en de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg in verband met de invoering van de Wzd-functionaris, is vermeld dat door de regulering van de orthopedagoog-generalist via de Wet BIG de eisen van periodieke registratie zullen gelden.⁴ Over de precieze invulling van deze eisen wordt overleg gevoerd met de NVO. De verplichting voor orthopedagogen-generalist tot periodieke registratie zal via een wijziging van het Besluit periodieke registratie Wet BIG worden vastgelegd.

Administratieve lasten

De registratie in het BIG-register zal een orthopedagoog-generalist eenmalig € 85 kosten.⁵ Dat betekent dat er voor de huidige groep orthopedagogen-generalist (1.500 orthopedagogen-generalist * € 85 =) € 127.500 aan eenmalige kosten zijn voor de registratie.⁶ Naast de financiële lasten zorgt de registratieplicht ook voor regeldruk. Zo kost het de orthopedagoog-generalist ook tijd om zich in te schrijven. Dit wordt geschat op 30 minuten per inschrijving. Uitgaande van een uurtarief van € 48, betekent dit aan eenmalige administratieve lasten een bedrag van (1.500 orthopedagogen-generalist * 0,5 * 48 =) € 36.000 voor de orthopedagoog-generalist.

Jaarlijks studeren ongeveer 100 orthopedagogen-generalist af. Voor de orthopedagogen-generalist die zich na afstuderen zullen gaan registreren zijn de structurele financiële lasten jaarlijks (100 orthopedagogen-generalist * € 85 =) € 8.500. De regeldruk voor de orthopedagogen-generalist komt dan neer op een bedrag van (100 orthopedagogen-generalist * 0,5 * 48 =) € 2.400 per jaar. In totaal leidt dit besluit tot een eenmalige toename van regeldruk van € 36.000 en structurele toename van € 2.400.

PM Oordeel Adviescollege toetsing regeldruk

Consultatie

PM

---

⁴ Kamerstukken II 2018/19, 35087, nr. 3, p. 6.

⁵ Artikel 1 van de Regeling tarieven registratie beroepsbeoefenaren Wet BIG.

⁶ Het privaatrechtelijke register van orthopedagogen-generalist van de NVO telt ongeveer 1500 ingeschrevenen (peildatum: 1 maart 2019).

CONCEPT

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

Artikelsgewijs

Artikel 1

Een instelling draagt de verantwoordelijkheid voor de gehele opleiding tot orthopedagoog-generalist. Daaronder valt dus zowel het theoretisch en praktisch onderwijs als de werkervaring (onderdeel b). Andere organisaties kunnen delen van de opleiding verzorgen, zoals de werkervaring, maar dit doet niet af aan de eindverantwoordelijkheid van de opleidingsinstelling.

Artikel 2

Op grond van dit artikel worden personen slechts in het register van orthopedagogen-generalist ingeschreven als zij in het bezit zijn van een getuigschrift waaruit blijkt dat de opleiding tot orthopedagoog-generalist met goed gevolg is afgerond. Om een adequaat niveau van functioneren van een beginnend orthopedagoog-generalist te garanderen, is noodzakelijk dat toetsing van de kennis en vaardigheden door middel van een examen plaatsvindt.

De onderdelen die worden getoetst en de wijze waarop dit geschiedt, worden in dit besluit niet nader gespecificeerd. Binnen het wettelijke kader mag een opleidingsinstelling zelf bepalen hoe het examen wordt ingevuld. Ook de vorm van het examen wordt niet voorgeschreven. Een examen kan dus een eenmalige toetsing aan het einde van de opleiding zijn, maar kan ook bestaan uit meerdere toetsmomenten in de loop der jaren.

Artikel 3

Bij de formulering van de ureneis is uitgegaan van een studiebelasting die overeenkomt met een voltijdse opleiding van twee jaren.

Artikelen 4 en 5

De opleiding omvat zowel theoretisch als praktisch onderwijs dat gericht is op het verwerven van de in artikel 5 beschreven competenties die de basis vormen voor de beroepsuitoefening binnen het deskundigheidsgebied van de orthopedagoog-generalist. Deze competenties zijn gebaseerd op het model CanMEDS-2008 (Canadian Medical Education Directives for Specialists).

Artikel 6

Eerste lid

De in het eerste lid vastgelegde voorwaarde dat de vooropleiding van universitair niveau is, heeft te maken met het postmaster karakter van de opleiding. In aanmerking komen de diploma's van de masteropleiding psychologie of pedagogische wetenschappen of gezondheidswetenschappen.

Tweede en derde lid

Voor toegang tot de opleiding tot orthopedagoog-generalist is het van belang dat de betrokkene voldoende kennis heeft van klinische vaardigheden op het gebied van de psychologie of de pedagogiek en een klinische stage heeft voltooid. Indien in de masteropleiding die toegang geeft tot de opleiding tot orthopedagoog-generalist geen klinische vaardigheden op het gebied van de psychologie of de pedagogiek zijn opgedaan en geen klinische stage is voltooid, is bepaald dat de betrokkene een bewijs overlegt dat hij inzake deze onderdelen niettemin de vereiste kennis heeft vergaard.

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

Artikel 7

Opleidingsinstellingen die orthopedagogen-generalist willen opleiden die in aanmerking komen voor inschrijving in het register van orthopedagogen in de zin van artikel 3 van de Wet BIG, kunnen dat doel alleen bereiken indien zij door de Minister voor MZ zijn aangewezen. Zij moeten daarvoor een aanvraag doen bij de minister. De minister toetst of de geboden opleiding voldoet aan de eisen die zijn neergelegd in dit besluit. Hij kan zich daarbij zo nodig laten adviseren.

Artikel 8

In dit artikel zijn de criteria neergelegd voor de aanwijzing van een opleidingsinstelling. Deze criteria zien op de organisatorische aspecten van het onderwijs. Er is aansluiting gezocht bij de eisen die op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) worden gesteld aan instellingen voor hoger onderwijs. De in dit artikel genoemde bepalingen uit de WHW zijn niet van overeenkomstige toepassing verklaard. De instelling dient haar opleiding wel dienovereenkomstig die bepalingen te organiseren. Dat leidt ertoe dat de opleiding qua organisatie voor wat betreft de betreffende bepalingen overeenkomt met een reguliere instelling voor hoger onderwijs, maar dat de Algemene wet bestuursrecht, anders dan bij een reguliere instelling, niet van toepassing is. Op grond van dit artikel zorgt een opleidingsinstelling er onder meer voor dat:

- het onderwijs in beginsel in de Nederlandse taal wordt verzorgd (artikel 7.2 van de WHW);
- er een onderwijs- en examenreglement wordt vastgesteld (artikelen 7.13 en 7.14 van de WHW);
- er een examencommissie en een college van beroep voor de examens worden ingesteld (artikelen 7.12 tot en met 7.12c respectievelijk artikel 7.60 en 7.61 van de WHW);
- er een klachtenregeling is (artikel 7.59b van de WHW); en
- voldoende informatie over de opleiding aan studenten wordt verstrekt (artikel 7.15 van de WHW).

Artikel 9

De hoofdopleider is gedurende de hele opleiding een voor de orthopedagoog-generalist-in-opleiding direct aanspreekbare en verantwoordelijkheid voor de opleiding dragende persoon.

Op grond van het tweede lid dient de hoofdopleider orthopedagoog-generalist te zijn. Dit betekent dat hij ingeschreven is in het register van orthopedagogen-generalist in de zin van artikel 3 van de Wet BIG. Daarbij wordt de eis gesteld dat hij ten minste vijf jaar geregistreerd moet zijn geweest. Daarvoor zijn drie modaliteiten opgenomen: hetzij ten minste vijf jaar in het register van orthopedagogen-generalist van de NVO, hetzij ten minste vijf jaar in register van orthopedagogen-generalist in de zin van artikel 3 van de Wet BIG, hetzij ten minste in totaal vijf jaar in de voornoemde registers gezamenlijk.

Artikel 10

Dit artikel behelst de in het algemene deel van deze toelichting beschreven overgangsregeling.

Artikel 11

**TOELICHTING CONCEPTBESLUIT OPLEIDINGSEISEN ORTHOPEDAGOOG-
GENERALIST
VERSIE INTERNETCONSULTATIE
30 APRIL 2019**

Voor de orthopedagoog-generalist zijn de opleidingseisen niet internationaal geharmoniseerd op grond van bijvoorbeeld richtlijnen van de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Europese Economische Ruimte of verdragen met andere landen. Een buitenslands gediplomeerde orthopedagoog-generalist kan daarom niet zonder meer worden ingeschreven in het BIG-register om in Nederland zijn beroep uit te kunnen oefenen. Daarvoor dient eerst de Commissie buitenslands gediplomeerden volksgezondheid een vergelijking te maken tussen de beroepskwalificaties die zijn opgedaan in het buitenland en die welke vereist zijn in Nederland. Ingeval deze wezenlijk van elkaar verschillen kunnen aanvullende eisen opgelegd worden, in de vorm van een stage of examen, voordat inschrijving in het BIG-register mogelijk is.

De Minister voor Medische Zorg,

B.J. Bruins

CONCEPT